

Moderní veřejná správa

Konference představila aktuální problémy veřejné správy

Cestovní doklady bez místní příslušnosti, vznik šesti nových obcí, ověřené snímky z katastru nemovitostí na Czech POINTu nebo výpisy řidiče zdarma do datové schránky, to jsou jen příklady mnoha změn ve veřejné správě za loňský rok. A právě o problémech veřejné správy se mluvilo na konferenci pořádané Ministerstvem vnitra ve dnech 15. a 16. září v Praze. Zaznamenali jsme několik z velkého množství zajímavých vystoupení.

Zuzana Pacinová

Milada Halíková, předsedkyně Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve svém vystoupení mimo jiné upozornila, že považuje za potřebné nahradit současný zákon o územně správním členění státu, který byl již vícekrát novelizován a prováděné změny byly poměrně rozsáhlé, novým zákonem. „Jsem ráda, že je v současné době připraven text zákona do mezíresortního připomínkového řízení, s velkou pravděpodobností se však již ve zbývajícím čase mandátu této poslanecké sněmovny nestihne projednat,“ konstatovala Milada Halíková a upozornila, že v současnosti používá nejednotné územní uspořádání celá řada úřadů. „Lze uvést jeden příklad za všechny: Živnostník z obce Rokytnice na Zlínsku musí na živnostenský úřad do Valašských Klobouk; úřad práce sídlí ve Slavičíně a správa sociálního zabezpečení ve Zlíně. Takových případů je po celé republice několik desítek,“ dodala Milada Halíková.

Příspěvek na výkon státní správy a financování veřejného opatrovnictví

Jana Vildumetzová, náměstkyně ministra vnitra pro řízení sekce veřejné správy, označila příspěvek na výkon státní správy za dlouhodobě diskutované téma. V roce 2011 bylo obcím „odebráno“ 17 procent z částky prostředků na výkon státní správy. V roce 2016 byl příspěvek navýšen o jedno procento valorizace. V příštím roce a v dalších dvou následujících letech by mělo navýšení částky dosáhnout pěti procent ročně. Podarilo se také „posunout“ léta neřešenou problematiku veřejného opatrovnictví. Obce jsou ze zákona veřejným opatrovníkem, ale v příspěvku od státu neměly prostředky na opatrovnictví zahrnuty. Od příštího roku již budou mít obce, kterých se to týká, zahrnut příspěvek na opatrovnictví přímo v příspěvku na výkon státní správy. Financování bude probíhat formou takzvané výkonové složky příspěvku na výkon státní správy. V následujících letech budou kraje vždy „sbírat“ údaje k 1. lednu, takže obce dostanou příspěvek zpětně. Ke konci května letošního roku bylo v 1 182 obcích celkem 10 799 opatrovců. Novelizace legislativy také umožní na veřejné opa-

trovnictví uzavřít veřejnoprávní smlouvu, pokud například menší obec nebude sama moci opatrovnictví vykonávat.

Výjimky z nočního klidu

Od 1. října 2016 vstoupí v platnost novela zákona o přestupcích. Od tohoto data tak bude možné výjimky z nočního klidu stanovit pouze obecně závaznou vyhláškou. Ministerstvo vnitra proto připravilo metodický materiál a vzor příslušné vyhlášky, oba materiály byly zaslány obcím a jsou rovněž ke stažení na webových stránkách ministerstva na adrese www.mvcr.cz/odk2. Novela zákona přináší podle Jany Vildumetzové jednotný a přehledný postup při udělování výjimek z nočního klidu, možnost předvídat rušení nočního klidu a připravit se na něj i konec obcházení zákona, kdy některé obce nepostupovaly podle správního řádu. (Problematicke se podrobně věnuje text náměstkyně ministra vnitra Jany Vildumetzové ve Veřejné správě č. 19.)

Přibližně 400 tisíc osob má adresu na ohlašovně

Chystaná novela zákona o obcích, kterou schválila vláda, přináší změnu

Pro účastníky byly připraveny informační stánky

v tom smyslu, že trvalý pobyt by měl být uváděn v občanských průkazech (*trvalý pobyt bude uveden jako adresa úřadu, v případě, že je občan hlášen na tzv. ohlašovně*). Institut takzvané úřední adresy vznikl pro evidenci sociálně slabých osob bez domova, je však dlouhodobě zneužíván. Trvalý pobyt na ohlašovnách má asi čtyři sta tisíc občanů, kteří jsou tak obtížně dohledatelní. Tento stav představuje pro úřady nadbytečnou administrativní zátěž a umožňuje některým občanům skrývat se před povinnostmi, včetně například exekucí. Proto stále pokračuje příprava legislativního řešení tohoto problému.

Pilotní projekt občanských průkazů v obcích II. typu

Podle šetření Ministerstva vnitra projevila řada obcí II. typu zájem zajišťovat pro své občany agendu občanských průkazů (OP). V rámci pilotního projektu, který zahajuje 1. října,

budou nyní úředníci z vybraných obcí III. typu vyjíždět do obcí II. typu, kde budou sbírat a vyřizovat žádosti o vydání občanských průkazů. Po měsíci se vrátí, aby vyhotovené průkazy vydali občanům. Například úředníci z Hradce Králové budou jezdit do Chlumce nad Cidlinou nebo úředníci z Chrudimi do Skutče. Pokud by se projekt osvědčil, mělo by do budoucna být přístrojové vybavení pro občanské průkazy i v obcích II. typu.

Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu ČR

Miloš Vystrčil, předseda výboru, ve svém vystoupení mimo jiné řekl, že členové výboru se snaží rozhodovat bez ohledu na svou politickou příslušnost. „Od naší veřejné správy bychom chtěli, aby byla kvalitní, levná a dostupná – a to není možné,“ upozornil Miloš Vystrčil: „Je to, jako kdyby žena chtěla, aby manžel hodně vydělával

a současně byl stále doma. Není možné, abychom měli všechno, vždy je něco za něco,“ zdůraznil Miloš Vystrčil. Zmínil také problémy, které vyvolává skutečnost nedokončené reformy veřejné správy.

Zkušenosti s aplikací zákona o státní službě

Náměstek ministra vnitra pro státní službu Josef Postránecký připomněl, že zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, který je plně účinný od 1. ledna 2015, měl přinést zvýšení výkonnosti a efektivity, profesionalizaci a stabilizaci a také depolitizaci státní správy. Josef Postránecký uvedl, že „nestandardní proces přípravy zákona měl negativní důsledky na kvalitu právní normy (*zákon o státní službě – pozn. redakce*) prakticky ve všech směrech. Řešením je podle něj rychlá novela dílčích částí zákona (například pro řešení zahraniční služby) či „dotváření“ zákona prostřednictvím nařízení

Andrej Tóth, Jana Vildumetzová, Josef Postránecký, Milada Halíková a Miloš Vystrčil v úvodním panelu konference

vlády, vyhlášek, služebních předpisů, metodických pokynů a výkladových stanovisek. Částečným řešením je také větší novela zákona na základě aplikačních zkušeností. Mezi kritizovanými oblastmi státní služby jsou podle Josefa Postráneckého byrokratizace státní služby ve vztahu k výběrovým řízením spojená s přijetím do služebního poměru nebo jmenováním na služební místo představeného, odměňování (zejména udělování mimořádných odměn), povolení volna k individuálním studijním účelům nebo služební hodnocení. Náměstek ministra vnitra pro státní službu také zdůraznil potřebu dokončení poslední etapy naplňování zákona o státní službě do 30. června 2017 a zahájení diskuse o koncepci vývoje státní služby do budoucna.

Budoucí směřování státní služby

Prvním krokem směrem k budoucí koncepci státní služby by měl být projekt „Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy“ připravený do Operačního programu Zaměstnanost. Josef Postránecký upozornil, že rozvoj státní služby by měl reflektovat například pokračující elektronizaci státní správy nebo změny ve struktuře státní správy – jedná se například o nárůst bezpečnostní agendy, nebo naopak o možné snížení rozsahu evropské agendy, požadavek na větší služební mobilitu státních zaměstnanců (i v mezinárodním měřítku) nebo trvalé vzdělávání státních zaměstnanců.

Využití evropských prostředků pro rozvoj města

Hana Nováková, vedoucí odboru rozvoje a investic Magistrátu města Chomutov hovořila o zkušenostech v této oblasti. Velká část finančních prostředků byla získána na základě integrovaných plánů rozvoje města. V rámci prvního integrovaného plánu bylo revitalizováno území po bývalých kasárnách, kde byl naplánován vznik velkého kulturně-sportovního areálu. Šlo celkem o pět projektů: zimní stadion, tréninková hala, bazén a kulturně-společenské centrum. Revitalizace území probíhala v období let 2009–2012. „S tak velkými inves-

tičními projekty se pojí velmi náročná udržitelnost. Celkové náklady byly asi dvě miliardy korun, jedna miliarda byla hrazena z dotací,“ poznamenala Hana Nováková. Návštěvnost kulturně-společenského centra, které bylo otevřeno v září 2011, byla ve studii proveditelnosti plánována na 30 tisíc návštěvníků za rok. Tento počet se podle šéfky odboru rozvoje a investic daří výrazně překračovat. Náklady na provoz oddychově-relaxačního centra se pohybují kolem 32 milionů korun, ekonomická soběstačnost tohoto zařízení se v uplynulých letech pohybovala mezi 60–70 procenty.

V rámci druhého integrovaného plánu byla v Chomutově zrevitalizována čtyři velká sídliště, kde žijí dvě třetiny obyvatel města. Byly podporovány dvě základní aktivity – revitalizace veřejných prostranství a regenerace panelových domů. Magistrát města se při realizaci revitalizace domů stal de facto zprostředkovatelem: vyhlašoval výzvy, žádosti o dotace, věnoval se posuzování a hodnocení u 31 bytových domů, kde bylo čerpáno cel-

kem 48 milionů korun, což představuje 40 procent způsobilých výdajů projektu. Financování bylo zajištěno z regionálního operačního programu. V rámci městských projektů město realizovalo parkovací zóny a dětská hřiště. Velká školní hřiště v sídlištích jsou nyní otevřena nejen školákům, ale i veřejnosti.

Sociální centrum Kamínek jako příklad dobré praxe

Projekt byl financován ze dvou různých operačních programů. Z integrovaného operačního programu získalo město podporu na rekonstrukci objektu bývalých sociálních služeb, aby mohlo být vybudováno nízkoprahové aktivizační centrum pro rodiny s dětmi. Následně město žádalo dotaci z Operačního programu Zaměstnanost na provoz centra. Při práci na projektu získal magistrát Chomutova užitečné zkušenosti a také samotný projekt byl kladně hodnocený – například Ministerstvo práce a sociálních věcí jej zařadilo mezi TOP 100 projektů předchozího operačního programu. ■

Jana Vildumetzková předává cenu Osobnost veřejné správy 2016 Jaromíru Zajíčkov, tajemníku Magistrátu města Děčín